

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Under det første Møde, det forberedende Udvalg for Afrustningskonferencen holdt i Maj 1926, gjorde den finske Delegerede i Udvalget opmærksom paa den overordentlig store Betydning, Spørgsmaalet om Sikkerhed havde for de smaa Stater, der havde en udsat Beliggenhed, og som kun havde begrænsede Hjælpemidler, og stillede i denne Forbindelse Forslag om, at Raadet skulde overveje, hvilke Forholdsregler, der kunde tages, for at sikre de Stater, der paa Grund af deres Beliggenhed eller andre særlige Omstændigheder var særlig udsatte for Angreb, saaledes at de kunde indskrænke deres Rustninger. Udvalget besluttede at oversende dette Forslag til Raadet.

I et Memorandum, den finske Delegerede senere sendte Generalsekretæren, uddybedes Spørgsmaalet nærmere; det paavistes, at de smaa Stater, hvis de angrebes, som oftest vilde være henviste til fra Udlandet at importere det nødvendige Krigsmateriel, at de i denne Anledning maatte optage Laan, og at Erfaringen viste, at det selv i Fredstid ofte var svært, hurtigt at skaffe udenlandske Laan, hvorfor det formentlig i en Situation, hvor Landet truedes af Angreb, maatte anses for næsten umuligt. Den Tanke udkastedes dernæst, at Folkeforbundet kunde træffe Foranstaltninger, der paa Forhaand tillod Raadet at yde øjeblikkelig finansiel Støtte til en mindre Stat, der angrebes, f. Eks. derved, at Folkeforbundsmedlemmerne eller nogle af dem erklærede sig villige til paa visse Betingelser og indenfor visse Grænser at garantere for Laan, der under Raadets Medvirken optoges af en Stat under ekstraordinære Forhold.

I Raadsmødet den 4. September 1926 besluttedes det at henvise Spørgsmaalet til nærmere Behandling i Raadets Komité. I Henhold til de i denne Komité stedfundne Forhandlinger besluttede Raadet derefter at anmode Forbundets finansielle Organisation om, under Hensyntagen til de i Pagtens Artikel 16 omhandlede finansielle Forholdsregler, at ville overveje det finske Forslag og andre lignende Forslag med det Formaal at tilvejebringe en almindelig Plan for finansiel Støtte til angrebne Stater.

Det finansielle Udvalg gjorde nu hele

Spørgsmaalets tekniske Side til Genstand for en indgaaende Undersøgelse, medens alle politiske Overvejelser foreløbigt holdtes udenfor. Man overvejede de forskellige Muligheder og fandt, at enhver Plan om i Fredstid at opsamle Fonds var uigennemførlig, idet man forudsaa, at Regeringerne ikke vilde være tilbøjelig til at baandlægge saa store Midler, hvortil kom den praktiske Vanskelighed med at afgøre, hvorledes de opsamlede Midler kunde anbringes, saaledes at de i givet Fald let kunde realiseres. Heller ikke fandt man det praktisk, at Forbundet selv skulde optage et Laan til Fordel for den angrebne Stat, eller at der skabtes et System, hvorefter der ydedes direkte Tilskud til en Stat fra andre Forbundsmedlemmer. Den eneste Maade, Sagen praktisk kunde løses paa, var derfor efter Udvalgets Mening at skabe et System, hvorefter Folkeforbundsmedlemmerne tilsagde en angrebet Stat Støtte til at opnaa et Laan.

I det Genopbygningslaan, der under Folkeforbundets Medvirken i sin Tid var skaffet Østrig, fandt man et Fortilfælde; den Gang havde man lavet en Ordning med Garanti fra en Række Regeringer, og noget lignende kunde tænkes med Hensyn til et Laan, der optoges af en angrebet Stat med Raadets Samtykke. Imidlertid vilde der i Modsætning til det østrigske Laan frembyde sig den Vanskelighed, at det eventuelle Laans Størrelse ikke paa Forhaand kendtes. Man maatte derfor lade de garanterende Stater deponere Garantiobligationer lydende paa et vist Maksimum, som saa kunde ombyttes, naar et Laan optoges, med Obligationer, der garanterede for den Del af Renter og Afdrag, som forholdsmæssigt vilde komme til at paahvile de garanterende Stater; Udvalget tænkte sig, at dette Forhold skulde være det samme, hvori Staterne deltog i Udgifterne til Folkeforbundet. Nogen solidarisk Garanti skulde der ikke være Tale om, og Garantien skulde kun gælde for de aarlige Renter og Afdrag.

For yderligere at lette en Stat Adgang til at opnaa et Laan i en kritisk Situation, hvor den Garanti, der var spredt over mange Stater, maaske ikke altid vilde virke helt tilfredsstillende for Laangiverne, foresloges